

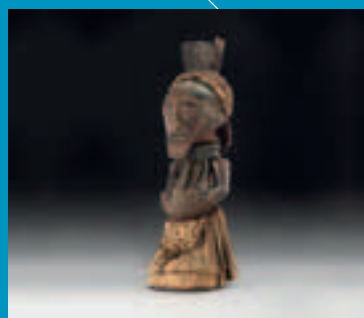
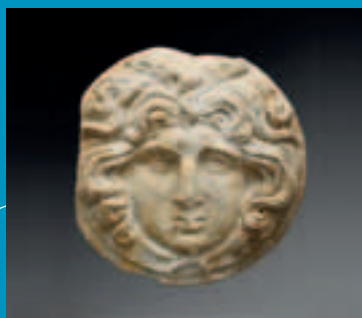
BRAFA

ART FAIR

25 JAN-02 FEB 2014

TOUR & TAXIS / BRAFA.BE

BRUSSELS

GUEST OF HONOUR: ROYAL MUSEUM FOR CENTRAL AFRICA / TERVUREN

DELEN

PRIVATE BANK

BRAFA, de geslaagde comeback van de kunsten

Bij valavond fonkelen langs het kanaal van Brussel de witte lichten van de statige hallen van Tour & Taxis als een kostbaar kleinood. Maar tijdens de laatste week van januari schittert het gebouw iets of wat intenser. Dan gebeurt er iets heel bijzonders. De hallen worden omgetoverd tot een schrijn voor BRAFA, de jaarlijkse Kunst- en Antiekbeurs van Brussel.

Brafa is een feniks die elk jaar uit zijn as herrijst. Het is de Quetzalcoatl die zich roekeloos in het vuur van de kunstwereld werpt en het kritisch oog van de pers en de bezoekers durft te tarten.

Het is voor de 59e maal een tweeledige gedaantewisseling want vorm en inhoud vervallen nooit in herhaling.

DE INHOUD

Brafa is het begunstigd trefpunt van een elite kunsthandelaars die hun fraaiste objecten in de best mogelijke omstandigheden een nieuw leven zullen inblazen. Een exposant weet dat alle schijnwerpers gericht zijn op zijn originele vondsten. Hij weet dat ook de buurman en collega niets zal ontzien om hem te evenaren in de wedloop naar schoonheid en verfijning.

Brafa heeft steeds bewust gekozen voor een evenwichtige opstelling met een beurs die liefst tussen ongeveer 120 en 130 deelnemers telt.

En de keuring die de experts uitvoeren alvorens de deuren worden geopend voor het publiek zorgen voor de uitmuntende kwaliteit die de Brafa kenmerkt.

Bij elke uitgave zijn er nieuwe gezichten. Jong talent of stamgasten die weerkeren, van binnen of van ver over de grenzen. De internationalisering zet zich verder. Op de 131 exposanten komen er 80 uit het buitenland. Dat betekent dat tegelijk meer cliënteel uit verre oorden de beurs komt bezoeken.

Daarbij komt de eregast. BRAFA bouwt al jaren aan een brug tussen de wereld van de kunsthandel en de musea. Het zijn communicerende vazen, en dat wordt maar al te gauw vergeten. In 2014 zal het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika van Tervuren fungeren als

Kwaliteit dicteert de selectie. Verscheidenheid scherpt deze keuze aan

Foto Christian Vrouyr

vaandeldrager van de Belgische musea. Het is zonder enige twijfel een indrukwekkende instelling met vele gezichten. Het is niet alleen een bewaartempel voor Afrikaanse cultuur, het is ook een instelling met breeddenkende sociale en educatieve roeping, een wetenschappelijk centrum voor plantenkunde en dierkunde, in één woord een stevige brok Afrika die de hoofdstad van Europa een verrassende extra- dimensie verleent.

Nieuw: tijdens de beurs worden voordrachten gepland. Sprekers uit België en uit het buitenland brengen boeiende onderwerpen. Trendmakers, conservators, restaurateurs of schattenjagers zullen het publiek onderhouden over Da Vinci en Magritte, avontuurlijke opgravingen en exploratie, techniek en authenticiteit.

DE VORM

De vorm wordt kunstig gekneed door het architectenbureau Volume. Nicolas de Liedekerke en Daniel Culot zorgen telkens voor een visu-

eel huzarenstuk driedimensionale decoratie die de ruimte doet beven van emotie.

Dit jaar hebben zij geopteerd voor lineaire abstractie en spatiaal constructivisme. Maar het comité van

de Brafa zorgde voor een onverwachte wending toen het besloot een wedstrijd uit te schrijven. Het bestuur vroeg aan de leerlingen van de hogeschool van "Ter Kameren" een tapijt te ontwerpen. Het respons op deze oproep was enthousiast en de projecten even uiteenlopend als fraai. Daarop volgde een moeilijke keuze.

De winnaar kreeg een financiële ruggensteun maar zal vooral de vol-doening hebben om de virtuele tekening in werkelijkheid te zien in alle wandelgangen van Tour & Taxis.

Maar Brafa, de oude dame, houdt het niet bij deze decoratieve op-

*Brafa komt en gaat
als een droom, een
fata morgana...*

peppers om er wat jeugdiger uit te zien. Zij heeft gekozen voor een radicale ommekeer en heeft letterlijk haar kap over de haag gesmeten. Zij heeft een tien jaar lange romance met "de man met de blauwe kaproen" de rug toegekeerd. Blauw blijft op alle affiches en communicatiebeelden voor computers, i-phones and apps maar dan hemelsblauw, vol verwachting voor de toekomst. Strakke diagonalen en abstractie vervangen de strenge blik van het oude portret.

Maar achter de schermen werkt een hechte ploeg die dag na dag vorm geeft aan het gebeuren. Meer dan duizend vakmannen, een handvol constante medewerkers vullen de verwachtingen in van de exposanten en van het comité dat alles orkestreert onder leiding van maestro Harold 't Kint de Roodenbeke. ■

Christian Vrouyr
Secretaris Generaal BRAFA

▲ **Wan Li schaal met fruit, een boeket tulpen en schelpen**

Balthasar van der Ast (Middelburg 1593/4-1657 Delft), olie op paneel, 40 x 70 cm, sporen van een handtekening

Galerie Florence de Voldère - Parijs - stand 100

▲ **Betaling van de tienden**

Pieter Brueghel de Jonge (Brussel 1564-1637/8 Antwerpen), olie op paneel, 75 x 124.5 cm
Kunstberatung Zürich AG - stand 28

▲ **Binnenzicht van een gothische kathedraal bij kaarslicht**

Pieter Neefs de Oude (Antwerpen, circa 1578-1656/61), olie op koper, neergelegd op paneel, 28 x 34 cm, gesigneerd en gedateerd '1625' op pilaar rechts

Floris van Wanroij Fine Art - Dommelen - stand 48

▲ **Winterpret**

Jan Pieter van Bredael (Antwerpen 1683-1735 Wenen), olie op koper, 40 x 55 cm, gesigneerd en gedateerd rechtsonder 1715

Jan Muller Antiques - Gent - stand 38

De oude schilder-kunst is modern. Ja gewoonweg modern!

De stijgende prijzen van de Vlaamse schilderkunst is niet alleen te danken aan de horten en stoten van de fiscaliteit. De actualiteit van de onderwerpen (belastingen, vrije tijd, spiritualiteit of wetenschap) blijft ons verrassen.

Wat belastingen aangaat toont galerij Kunstberatung de onontwarbare hoop documenten die treffend het beeld weergeven van de kafkaïaanse doolhoven van iedere administratie. Maar wanneer deze geordende chaos door Pieter Brueghel de jonge in beeld wordt gebracht, neemt die elke dag aan waarde toe! Onder het penseel van Jan Pieter van Bredael, van de welbekende familie Bredael, krijgt winters vermaak in de bruegheliaanse traditie een speels accent en verschijnen vrolijke dagelijkse taferelen in optimistische tinten. Jan Muller levert hiervan de bewijzen in het winterlandschap dat hij tentoon stelt.

Vader en zoon Pieter Neefs introduceren bij Floris van Wanroij het netelige hoofdstuk over religie en beeldenstorm die zij vertalen met blanke kathedralen met als enige decoratie doeken van grootmeesters.

Bij Galerie Florence de Voldère brengt Balthasar van der Ast een eerbetoon aan de onbedwingbare nieuwsgierigheid. De wetenschappelijke benadering van het plantenrijk en de wereld van de insecten, schelp- en weekdieren en het aardewerk van Xan-Li bewijst dat in de kunstkabinetten ook humanistische ideeën schuilen. ■

Deze schilderwerken vertellen ons evenveel over de basiswaarden uit het verleden zoals over onze dagelijkse gang.

Florence de Voldère

▲ **Tweeluik waarop 'De zogende Madonna' en 'De Calvarie' afgebeeld zijn**

Ivoor, 10 x 13 cm, Parijs, 1320-1330

De Backker Medieval Art - Hoogstraten - stand 36

▲ **Heilige Damiaan**

Eik en oorspronkelijke polychromie, H 110 cm

De Pauw-Müller - Gent - stand 19

Revival van de Middeleeuwen

Jaar na jaar stellen wij vast dat er een groeiende belangstelling is voor Middeleeuwse kunst. De manier waarop mensen naar deze oude kunst kijken is in de afgelopen tien jaar volledig veranderd.

De Middeleeuwen op zich spreken tot de verbeelding. We zien dat tentoonstellingen van Middeleeuwse kunst massa's bezoekers aantrekken in innen- en buitenland. Onze Vlaamse Primitieven zijn weer helemaal onder de aandacht en staan symbool voor een culturele erfenis waar we trots op kunnen zijn.

De markt voor de gewone Middeleeuwse gebruiksvoorwerpen is teruggelopen maar de belangstelling voor de objecten van grote

kwaliteit daarentegen is enorm toegenomen. Het afgelopen jaar werden er op de grote internationale veilingen records gebroken voor Middeleeuwse kunst. Kortom, Middeleeuwse kunst heeft zijn oubollig imago afgeschud en is nu bezig aan een herwaardering op alle gebied. ■

Mensen zien niet langer een 'heiligenbeeld' maar een kunstwerk dat de zeggingskracht heeft om hen zowel op spiritueel, intellectueel als op emotioneel niveau te beroeren.

► **Boef**

Eik, Brabant (Brussel?), circa 1520, H 46 cm

Elmar Robert Medieval Art - Keulen - stand 31

Tin De Backker

◄ **Mille-fleurs wandtapijt van de abdij van Herkenrode**

Familiewapens van Christine de Lechy, wol en zijde, weefcentrum: Brugge, 2de kwart 16de eeuw voor 1548, H 169 x L 390 cm

De Wit Fine Tapestries - Mechelen - stand 22

Surrealisme, een grondves

▲ De onzichtbare spiegel

René Magritte (Lessines 1899-1967 Brussel), gouache op papier, 34 x 52 cm, 1942, getekend onder rechts

Harold t'Kint de Roodenbeke - Brussel - stand 94

Surrealisme is een strekking die stamt uit de eerste wereldoorlog. Guillaume Apollinaire gebruikt de term voor het eerst in 1917. De surrealisten koesterden de hoop de wereld te veranderen. Het was een reactie op de afschuw en weerzin voor de gruwelen van de oorlog.

De wetenschap die een oplossing moest bieden voor de problemen van de mensheid, leek in tegendeel de verfoeilijke handelingen tijdens het conflict in de hand te helpen.

In deze samenhang, neemt het surrealisme de vorm aan van een ontspoorde utopie uit de literatuur. Het verspreidt zich in alle mogelijke vormen van de kunst : toneel, film en schilderkunst.

Diep ingeworteld in onze picturale voorstellingen, van Jeroen Bosch tot Ensor, trachten de surrealisten een nieuwe en betere wereld te

In België zijn Pierre Nougé, E.L.T. Mesens en René Magritte vanaf 1924 de boegbeelden van het surrealisme.

st van België ?

bereiken. Zij zijn op zoek naar een verlossende dichterlijke waarheid. Doordrenkt door de communistische utopie, de egalitaire levensbenadering van Karl Marx en de proletarische revolutie in opmars, blijft het surrealisme hopen op een betere wereld.

In zijn eerste « manifeste du surréalisme » zal André Breton een duidelijke definitie op punt stellen: « surrealisme, zuiver psychisch automatisme dat effectief toelaat de werking van de gedachten-gang uit te drukken Het dictee van het denken, bevrijd van alle controle van de rede en zonder enige esthetische of morele verantwoording ».

Sinds de jaren 20 heeft de kunstgeschiedenis alle werelddelen veroverd in alle media en in alle domeinen. De moderne kunst verkent ongerepte gebieden. Het stelt zich op als een veelzijdig laboratorium.

België is een
koploper wanneer
het gaat over
surrealisme.

Opvallend is hoe in ons klein land, surrealisme telkens weer te voorschijn komt in alle mogelijke vormelijke experimenten.

De kijk die Magritte heeft op de wereld, heeft zich ver buiten onze grenzen opgedrongen. Zo ook de poëzie van Delvaux. Onze twee belangrijkste vertegenwoordigers van het surrealisme hebben iedere op eigen manier een nieuwe invalshoek gevonden. De benadering van de kunst hebben zij op wereldschaal drastisch beïnvloed.

Het is zodanig ingeprent in het onderbewustzijn dat men bijna zou kunnen stellen dat het voor de doorsnee Belg de voedingsbodem is die hem toelaat een uitweg te vinden in de meest absurde situaties. Met bewijzen uit het ongerijmde vindt hij in de meest onwaarschijnlijke situaties een verdedigbare leiddraad.

Hoe kan men anders verklaren dat « manneken pis » het duidelijkste herkenningsteken van ons land is? Dat klein beeldje staat voor een België in voortdurende opmars naar vernieuwing en aanpassing, het koninkrijk waar gezond verstand en gezelligheid triomferen van noord naar zuid, van Wim Delvoye tot Philippe Geluck.... ■

Harold t'Kint de Roodenbeke

► De twee zusters

Paul Delvaux (Antheit 1897-1984 Veurne), olie op papier, gemaroufleerd op doek, 73 x 54.7 cm, rechtsonder gesigneerd 'P. DELVAUX' en gedateerd '7-83' Galerie des Modernes - Parijs - stand 74

◄ Compositie '07.06.88'

Wou-Ki Zao (Peking 1921-2013 Nyon), olie op doek, 54 x 65 cm, gesigneerd linksonder Aktis Gallery - Londen - stand 4

Meubelen uit de 18^e eeuw: een passie!

Kunst beschouwen als vaste investeringswaarde en het praktische linken met het aangename is de voornaamste wegwijzer voor een volbloed verzamelaar sinds de crisis van 2008.

► Console

Verguld hout in kruisboogvorm, Jean-Bernard Turreau (Toulon 1672-1731 Parijs), Regence tijdperk, H 81 x L 126 x D 56 cm
Galerie Berger - Beaune - stand 16

Deze maatstaf geldt ook voor zij die jarenlang gekozen hebben voor achttiende-eeuwse meubilair. Het gaat om kwaliteit en zeldzaamheid.

Al is het niet onrealistisch om de opbrengst van de veilingen te beschouwen als een betrouwbare parameter, toch maakt de handel regelmatig onverwachte bakkensprongen en zijn er uitslagen die elkaar volkomen tegenspreken al gaat het om perfect vergelijkbare goederen.

In dergelijke context die op wereldvlak moet bekeken worden, is de positie van de handelaars van doorslaggevend belang. Meer dan ooit moeten zij verantwoord handelen, doeltreffend selecteren uit een breed aanbod en de verzamelaar de nodige informatie verstrekken teneinde hem toe te laten met kennis van zaken te kiezen en de juiste investering te verwezenlijken. ■

Alain Berger

Voor anderen die men zou kunnen beschrijven als nieuwe investeerders (dus toekomstige investeerders) biedt deze specialisatie nieuwe mogelijkheden. Maar het is hoogst belangrijk goede raad te krijgen.

▼ Cassone met 'Certosina intarsia'

Notenhout met binnen en buiten inlegwerk van andere houtsoorten, ivoor en been. Italië, Venetië, circa 1520, H 71 x L 80 x B 77 cm
Jan Roelofs Antiquairs - Maastricht - stand 45

▲ Paar tonvormige zetels

Mahonie, been, brons en het oorspronkelijke leder, werk in de stijl van de Weense Secession, Frankrijk, begin van de 20ste eeuw, H 74 x L 78 x D 60 cm

Victor Werner - Antwerpen - stand 3

► Regence commode

Inlegwerk van palissander-, satijn- en amaranthout, op hoge gebogen poten en twee laden. Top in rood Belgisch marmer. Stempel van Jacques-Philippe Carel (1688-1755) meester in 1733, Lodewijk XV tijdperk, H 88 x L 128 x D 59 cm
Galerie Delvaille - Parijs - stand 7

Keramik: alliantie tussen vuur en aarde

De kunst van de keramik overkoepelt een ruime tijdspanne en heeft verschillende stijlen ontwikkeld. Het ontstaan dateert uit de steentijd (ong. 40.000 voor J.C.) en zet zich verder tot op heden. Aarde en vuur zijn de twee hoofdelementen. Trouwens het woord keramik komt van het Griekse woord voor klei: « keramos ».

In de praktijk onderscheiden de wetenschappers twee sectoren: enerzijds het Verre Oosten, met voornamelijk China, en anderzijds de Europese keramik.

Het is de laatste jaren gebruikelijk dat antiquairs en handelaars kiezen voor een specifieke specialisatie. De verzamelaars zijn kenners en stellen hoge eisen. Zij verwachten duidelijke en diepgaande informatie. Natuurlijk bestaat nog altijd iets als liefde op eerste zicht, maar de verkopen in het domein van de keramik zijn meestal gericht op onderlegde verzamelaars

TENDENSEN

Interieurs worden steeds maar kleiner en private vertrekken zijn niet groot. Dit verplicht verzamelaars er toe meer doelgericht te kiezen. Kwaliteit is belangrijker dan hoeveelheid. Een stuk van klein formaat ligt dus beter op de markt.

Bovendien ondergaat de wereld van de keramik tegenwoordig een ware omwenteling. China heeft zich als belangrijke koper geprofileerd. Het Chinese cliënteel is op zoek naar een erfgoed dat zich eeuwenlang over gans de wereld heeft verspreid. Het is vanzelfsprekend een stimulans voor de handel, maar let wel: zij kopen voornamelijk stukken die hun voorkeur dragen. En dat is niet altijd wat de Europeanen op prijs stellen. Misschien komt er morgen verandering in? ■

Jean Lemaire

▼ Suikerpot met deksel op dienblad

Zachte porselein van Sèvres, H 12 x L 27.5 cm, 18de eeuw
Jean Lemaire - Brussel - stand 134

▲ AlinetoB, 2013

Aldo Bakker (Amersfoort, 1971), uitgepuurde sculptuur-objekt gemaakt uit zacht porselein met een huidkleurige tint, H 19 x L 48 x 26 cm
Sèvres - Cité de la céramique - stand 58

▲ Famille verte - schotel

Chinese porselein in de vorm van een chrysant en beschilderd met een fazant op een rots die kijkt naar een vogel in de lucht Kangxi tijd (1662-1723), Ø 26 cm. Marc Michot - Brugge - stand 134

▲ **Cycladische antropomorfistische idool**

Het beeld stelt een gestileerde vrouw voor met de armen gekruist over de borst. Wit marmer, Cycladen, 2700-2200 BC, 19 x 6 cm
David Ghezelbash Archéologie - Parijs
- stand 83

▼ **Aphrodite Ourania**

Marmer, Romeinse kunst, 1ste - 2de eeuw AD - 115 x 65 x 55 cm
Axel Vervoordt - Wijnegem/Antwerpen - stand 72

▲ **Hoofd van Medusa, één van de drie Gorgonische zusters**

Marmer, Romeinse kunst, tweede eeuw AD - Ø 44.5 cm
Galerie Harmakhis - Brussel - stand 76

Hedendaagse visie op een ver verleden: de antiquairs slaan een brug tussen de oudheid en de wereld van morgen

Lange tijd was het verzamelen van kunst uit de oudheid uitsluitend weggelegd voor een beperkte groep geleerden. Zij waren de enigen die toegang hadden tot een eerder begrensde sector.

De handel in kunst uit de Oudheid geniet sedert enkele tientallen jaren een sterke aandacht. Een breder publiek heeft de weg gevonden naar de antieke schatten.

Zoals het meestal gaat met wat gezond en onvervalst is, wist de sector te ontkomen aan speculatie, trends en modeverschijnselen.

De Westerse wereld heeft door de jaren heen met de nodige eerbied deze stukken doorgegeven van generatie op generatie. Verzamelaars hadden in gedachte het werelderfgoed te vrijwaren tegen vernieling. Zij waren bewust dat draagwijdte van de objecten niet beperkt was door tijdsgebonden nationalistische overwegingen.

Brafa 2014 zal zoals vorig jaar onderdak bieden aan een volwaardige sectie antieke kunst. De sector zal vertegenwoordigd worden door de meest gerenommeerde handelaars die de naam en faam van de beurs in eer zullen houden.

J. Bagot Arqueologia (Barcelona), Galerie Chenel (Parijs), Cybèle (Parijs), Roswitha Eberwein (Göttingen), David Ghezelbash (Parijs), Gilgamesh (Parijs), Harmakhis (Brussel), Phoenix Ancient Art (Genève-New York), Tradart (Genève-Brussel) en Axel Vervoordt (Wijnegem/Antwerpen). ■

Jacques Billen

Het leeuwendeel

Brussel wordt sterk gekentekend door de handel in Afrikaanse kunst. De meeste galerijen hebben zich trouwens gevestigd in een van de mooiste buurten van de hoofdstad, de Zavel.

Deze kunstbranche getuigt van de nauwe historische banden tussen België en Congo. De haven van Antwerpen heeft veel bijgedragen tot haar ontwikkeling. Het was geruime tijd de poort die wijd openstond voor de invoer van objecten uit dat gedeelte van de wereld.

Brafa heeft rekening gehouden met de aandacht die ook elders besteed wordt aan deze sector. De afdeling tribale kunst telt 8 deelnemers. Zo zorgt de beurs tevens voor de voortzetting van een traditie die België eigen is: de levendige belangstelling voor Afrikaanse kunsten. Het geeft ook een respons op de sterke aanvraag op de internationale kunstmarkt.

Dit ging te paas met een steeds stijgende handelswaarde.

Sinds decennia heeft de sector continu genoten van een groeiende interesse. Stukken werden zeldzamer, en de verzamelaars talrijker.

De magische beelden uit Centraal-Afrika zullen Brafa in hun ban houden en betoveren. Zij krijgen het leeuwendeel. Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren, eregast van de Brafa en de exposanten zullen zorgen voor een indrukwekkende selectie. Iets om naar uit te kijken! ■

Didier Claes

Aanvankelijk beschouwd als etnografische objecten, kregen ze in het begin van de XXe eeuw een erkenning als volwaardige kunst dankzij de avant-gardisten.

▲ Bavili beeld

Hout, glas, vezels, Democratische Republiek van Congo, 19de-20ste eeuw, H 28 cm
Adrian Schlag - Brussel - stand 30

▼ Ritueel beeld

Zombo stam, Angola, beelden van dit type dienden bij rituelen om geluk, genezing of bescherming te brengen, H 36 cm
Galerie Bernard Dulon - Parijs - stand 93

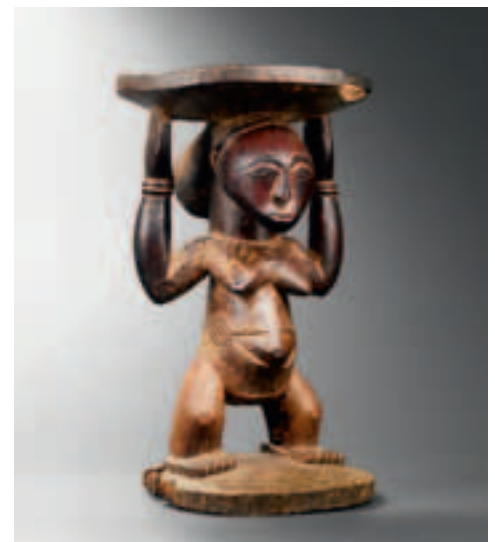
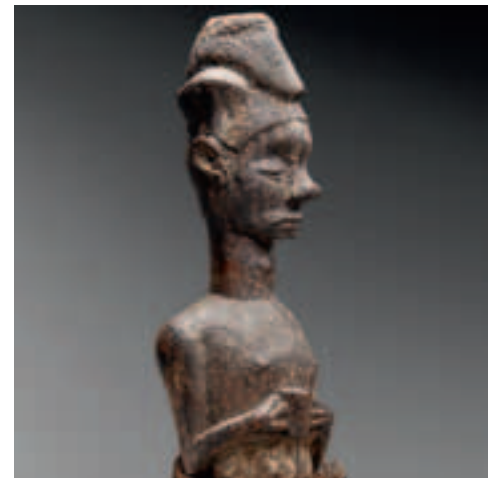

▲ Nkisi Koso Kongo beeld (Yombe ?)

Hout, glas, vezels, textielfragmenten en korst gevormd bij de offers, Democratische Republiek van Congo, L 23 cm
Claes Gallery - Brussel - stand 24

► Een Hemba kariatide stoel

Hout, fijne donkerbruin geschakeerde patina en slijtage ten gevolge van het lang gebruik, sporen van lichte pigmenten, Democratische Republiek van Congo, 19de eeuw, H 42 cm. Stoelen van die aard maakten deel uit van de meest significante bezittingen van een Luba stamhoofd
Yann Ferrandin - Parijs - stand 8

© SBA

AFRICAMUSEUM

Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

Van 25 januari tot 2 februari 2014 is het KMMA eregast op BRAFA met de tentoonstelling:

MERKWAARDIGE COLLECTIES

Dit is meteen de eerste *pop-up* tentoonstelling van het museum. Op 1 december 2013 sloot het museum immers zijn deuren voor een grondige renovatie, die drie jaar in beslag zal nemen. Onze activiteiten gaan in die periode door buiten de muren in een *pop-up* museum.

KONINKLIJK MUSEUM VOOR MIDDEN-AFRIKA

Africa
POP-UP MUSEUM

Op BRAFA nodigt het KMMA de bezoekers uit voor een bevreemdende en onverwachte ontmoeting rond zijn collecties. Als uitgangspunt worden aspecten van objecten en verzamelingen belicht die anders zelden aan bod komen bij de vertoning van Centraal-Afrikaanse kunstobjecten. De voorgestelde objecten zijn uitzonderlijk, uniek, zeldzaam, onverwacht, ongebruikelijk, afwijkend van de norm, zowel voor wat betreft hun vorm, gebruikte materialen als hun geschiedenis.

Deze indrukwekkende *nkisi nkondi* uit DR Congo wordt vaak omschreven met de populaire term 'spijkerbeeld', een beeld waaraan magische krachten worden toegeschreven. Het is een van de absolute meesterwerken uit het museum maar ook een van de objecten die in de ogen van westerlingen zo ongevoelen zijn dat ze quasi-mythische symbolen

▼ *Nkisi nkondi*, Maloango, Kongo, DR Congo

© H. Dubois. Coll. KMMA

MUSEUM @ BRAFA

Midden-Afrika en de renovatie

geworden zijn van een achterhaalde, zelfs exotische visie op Afrika. Net zoals heel wat andere beelden uit de collectie van Tervuren, speelde dit object een belangrijke rol in de beeldvorming over Afrika.

Heel wat objecten in de collecties van Tervuren zijn opmerkelijk omwille van hun vorm, materiaal of kleur. Zeldzaam zijn Afrikaanse kunstwerken, die, zoals de Nkanu-initiatiepanelen, grafische, polychrome tweedimensionale composities vermengen met sculpturen in half-reliëf. Dit paneel werd gebruikt om een van de muren van de rituele kikaku besnijdenishut te versieren.

© Huysmans-Wuyts. Coll. KMMA

▲ Initiatiepaneel, Nkanu, DR Congo

© J.-M. Vandyck Coll. KMMA

▲ Hoofdtooi, Kayapó, Brazilië

Enkele werken uit de collectie springen in het oog omwille van hun historische context of het parcours dat ze hebben afgelegd voor ze in het museum kwamen. Zo is het op zijn minst opmerkelijk dat deze schitterende hoofdtooi van de Kayapó uit Brazilië zich in de collecties van Tervuren bevindt.

Met zijn 8500 stukken beschikt het KMMA over de grootste collectie ter wereld van instrumenten voor traditionele muziek in

Midden-Afrika. Daarnaast beschikt het geluidsarchief over meer dan 37 000 geluidsfragmenten uit het muzikale leven in Midden-Afrika. Naast de grote documentaire waarde, hebben deze collecties ook een grote esthetische waarde. Daarvan getuigt deze prachtige gebogen Zande-harp uit DR Congo. ■

▼ Gebogen harp, Zande-Nzakara, DR Congo

© J.-M. Vandyck, Coll. KMMA

▲ **Paar borden Goos de Ghyseghem**
Galerie Lamy - Brussel - stand 124

België en China: een oud verhaal

Reeds in de Middeleeuwen en de renaissance leven in alle Belgische handelssteden patriciërs die afkomstig zijn uit verschillende Europese landen. Zij doen handel en nijverheid openbloeien en daarbij worden Chinees porselein, zijde en andere luxe producten uit China afkomstig verhandeld. In steden zoals Brugge, Gent en later Antwerpen zijn het de Venetiaanse en Florentijnse handelaars die deze luxe producten importeren, maar het waren voornamelijk de Portugezen die de handel organiseren tussen Azië en Europa net als vaste Chinese handelszettingen, Taiwan (Formosa) en Macao.

In 1602, wordt in Nederland, de V.O.C. (Verenigde Oostindische Compagnie) opgericht door de Heren Zeventien. Maar ook Engeland wil een stuk van de romige taart en sticht 'The Honourable East-India Company' in 1620. En in België begint het verhaal in 1715. Onder Oos-

tenrijks bewind vertrekken schepen vanuit de haven van Oostende naar China. Als resultaat van deze zeer winstgevende handel sticht men in 1722 de 'Compagnie Impériale et Royale des Indes'.

De Oostendse Compagnie organiseert ongeveer honderd expedities naar China met een kracht van 30 tot 40.000 stuks porselein per reis. Per expeditie stuurden de directeurs verschillende schepen maar niet alle schepen keerden naar hun thuishaven terug, een aantal werden door piraten beroofd of gingen bij storm onder.

De Oostendse Compagnie werd opgericht als een groepering van een aantal scheepseigenaars. Onder hen wordt door Keizer Karel VI zeven directeurs uitgekozen: Jacques de Pret, Jacques Maelcamp, Louis-Ferdinand de Coninck, Paul de Kimpe, Pierre de Proli, Pierre Baut en Thomas Ray. Er worden voor zes miljoen florijnen aandelen

▲ **Bord Bernaert**
Galerie Lamy - Brussel - stand 124

▲ **Bord met het wapenschild van Henegouwen**
Galerie Lamy - Brussel - stand 124

gedrukt. In het begin is de Compagnie eigenaar van dertien schepen, zes worden in Nederland gebouwd, vier in Engeland, twee in Hamburg en één in Oostende.

De handel met China was zeker niet zonder enig risico maar de winsten op luxe goederen waren gemiddeld van 100%. Men had de algemene handel maar ook wel bepaalde bestellingen.

Zo vindt men in het Chinees paviljoen in Brussel een uitzonderlijk mooi bord met wapenschild 'de la Bistrade - de Proli' daterend rond 1725-1730 en vervaardigd voor het huwelijk van deze Antwerpse families. In ditzelfde museum kan men een uitzonderlijk bord met wapenschild 'Nathaniel Torriano - de Proli' bewonderen. Het oudste servies met monogram dateert uit 1720-1725 en is deze van Louis Bernaert. Deze voorname burger werd in 1680 in Gent geboren, werd aandeelhouder

Rijke patriciërs families en landadel bestelden namelijk porseleinen objecten beschilderd met hun wapenschild of monogram.

▲ **Zesdelig windscherm versierd met bosjes chrysanten op zilveren achtergrond.** Inkt, verf en bladzilver, Inen stempel, Rinpa school - Edo tijd (1615-1868), laat 18de - begin 19de eeuw, Japan, H 174 x L 352 cm Helena Markus Antique Japanese Screens - Milaan - stand 109

en werd tot commissaris generaal van de Oostendse Compagnie uitgeroepen. Een ander bord met monogram is deze van Guillaume-Philippe de Brouwer, bekende Brugse Kapitein van de Compagnie. De monogram wordt gedragen door Mercurius, god van de handel en Neptunus, god van de zee, binnen een band van Chinese fijne bloemmotieven. Ook werden objecten verfraaid met de wapenschilden van onze provincies waaronder Vlaanderen. Een dergelijk mooi bord kan men in het Smidt van Gelder Museum in Antwerpen bezichtigen. Al deze objecten werden in Jing-De-Zhen op bestelling vervaardigd en sommigen werden in Canton deels geëmailleerd.

Het zijn weliswaar mooie kunstwerken die op geschiedkundig vlak de bewijzen zijn van de banden tussen België en China. ■

Hugues-Jean Lamy,
Sinoloog Rijksuniversiteit Gent

▼ **Tsuishudansu**

Rood gelakt kabinet gemaakt door de firma Kiritsu Kôshô Kaisha. Meiji tijd, circa 1878, H 50 x L 51.5 x D 34.5 cm Gallery Tanakaya - Parijs - stand 77

▲ **Vishnu**

Zandsteen India, Madhya Pradesh, 9-10de eeuw, H 112 cm. De god zit in Vajraparyankasana, in meditatie of dhyanamudrâ, met de handen plat in zijn schoot. Christophe Hioco - Parijs - stand 41

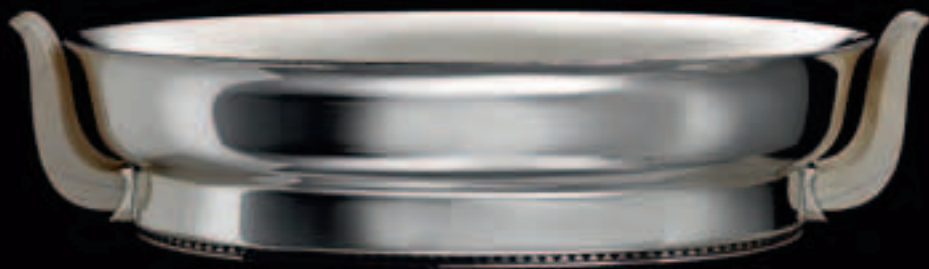
▼ **Hert op zijn poten**

Grijze terracotta met belangrijke sporen van beige polychromie, China, Westelijke Han Dynastie (206 BC-08 AC) Eric Pouillot - Parijs - stand 107

► Grote ovale middenstuk

Zilver en ivoor, zilversmid: Carl C. Fjerdingsstad
Parijs, circa 1930, H 12.8 x L 53 x D 30 cm,
gewicht 3500 gr
Francis Janssens van der Maelen - Brussel
- stand 64

Een markt vol contrasten

Vandaag is edelsmeedkunst een markt met vele contrasten. Een bezoek aan de Brafa biedt een ruim overzicht op de veelzijdige geschiedenis van de edelsmeedkunst.

Wat zijn de tendensen? Voor Philippe d'Arschot zijn kelken op voetstuk en typisch Duitse werken uit rariteitenkabinetten duidelijk in trek. Het zijn bepaald die stukken die Dario Ghio jaarlijks toont in de 'kunstkamer' die hij opstelt voor Brafa.

Maar recent is er een nog meer opmerkelijke strekking ontstaan: het traditionele zilverwerk van Lodewijk XVI, dat tot op heden in de vergeten hoek geraakte krijgt weer aandacht.

De Belgische edelsmeedkunst heeft trouwens veel bijgedragen aan deze sector zoals d'Arschot & Cie het eervol bewijzen.

Geeft u echter de voorkeur aan Parijse of Europese ontwerpers, dan moet u bij Bernard de Leye terecht. Beschouwt u het oude zilverwerk als een saaie boel? Geen zorg! Dan is er nog Art Deco. De creaties van Jean Després zorgen voor een rage. Sober en krachtig en passend in meer hedendaagse interieurs. Zij zijn te vinden bij Francis Janssens van der Maelen. Maar een bezoek aan voornoemde handelaars biedt u de gelegenheid om een keuze te maken naar eigen zin. ■

Benjamin Zurstrassen

▼ Paar zoutvaten in verguld zilver

Gemerkt Augsburg 1630, Zilversmid Albrecht von Horn H 17.3 cm. De drie schelpvormige vakjes zijn verbonden door mascarons en worden gedragen door een dolfijn. Het geheel berust op een ovale voet met schulprand
D'Arschot & Cie - Brussel - stand 121

► Zilveren theepot

Zilversmid: Frans II Jaille, Gent, 1715-1717
Gewicht 452 gr
Bernard De Leye - Brussel - stand 88

► ▼ Kelk

Verguld koper, zilver en email, gezet met koralen, 17de eeuw, H 27.5 cm
Dario Ghio - Monte-Carlo - stand 9

Uitzonderlijke juwelen trotseren de tijd

Gedurende de recentste juwelenveilingen bij de grote veilinghuizen in Geneva werden astronomische prijzen neergeteld voor zeldzame, antieke juwelen.

Deze tendens is zeker geen verrassing. Vooral in tijden van economische recessie wordt er teruggegrepen naar vaste waarden. Antieke juwelen vormen trouwens de enige kunstvorm met een hoge intrinsieke waarde omwille van het gebruik van onder andere edelstenen en edele metalen.

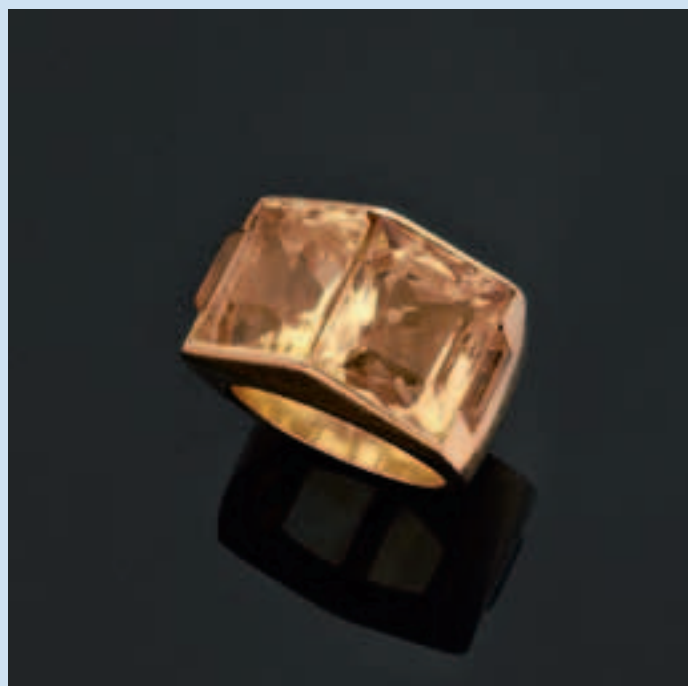
Deze juwelen zijn vaak bezet met oude diamanten uit Golconda, zeldzame Birmaanse robijnen uit Mogok, oude Colombiaanse smaragden uit de mijnen van Muzo en Chivor, saffieren uit de oude mijnen van Kashmir en Birma, en zeldzame natuurlijke parels.

Maar niet enkel de intrinsieke waarde is bepalend voor de waarde van een antiek juweel. Voornamelijk de creatie, de stijlzuiverheid en het uitmuntend vakmanschap dragen bij tot de uiteindelijke waarde. Over de ganse wereld wordt dan ook verwoed gezocht naar unieke, antieke juweelcreaties van o.a. Cartier, René Lalique, Van Cleef & Arpels, Gautrait,... BRAFA biedt een mooi aanbod van deze staaltjes van technisch vernuft. ■

Patricia De Wit

▼ 'Toit' model signet ring

René Boivin, 1935, goud gezet met citrinen
Galerie Montaigne - Monaco - stand 123

◀ Sierlijke Art Nouveau hanger

L. Gautrait (1865-1937), goud, email, vensteremail, smaragd, opaal, diamant en parel. Gesigineerd L. Gautrait. Parijs, circa 1900
Epoque Fine Jewels - Kortrijk - stand 82

De onbehandelde, natuurlijke edelstenen en parels zijn vandaag de dag de 'must haves' van elke verzamelaar en investeerder.

▼ Halssnoer met vlinders

De vijf vlinders zijn gemaakt van gouddraad en gezet met saffieren en robijnen op de vleugels en parels op het lichaam. Ze zijn aan elkaar verbonden door vier rijen gouden ketting. Circa 1880-1900
Chamarande - Brussel - stand 122

▲ **De verschijning, 1928**

Frits van den Berghe, olie op doek, 146 X 114 cm
Francis Maere Fine Arts - Deinze/Gent - stand 57

Latemse Kunst op BRAFA 2014

Dat de Latemse kunst op BRAFA 2014 goed vertegenwoordigd is hoeft geen betoog.

Zowel Galerij Oscar De Vos van Sint-Martens-Latem als Francis Maere te Deinze en te Gent wedijveren reeds jaren voor het levendig houden van deze toch niet onbelangrijke periode uit onze Belgische kunstgeschiedenis. En men mag zeggen dat heden ten dage deze kunststroming niet meer de verdiende aandacht krijgt en overwoekerd wordt door de wereldwijde hedendaagse kunst hype.

Het is ooit anders geweest. De Latemse kunst kende haar hoogdagen tussen de jaren 1920-1930 en genoot toen van een nooit meer geëvenaarde internationale uitstraling. Het cultureel-mondaine netwerk van mensen als André De Ridder of P-G Van Hecke lag aan de basis van deze periode van intense wisselwerking tussen Latem, Brussel en Parijs. Onze Vlaamse expressionisten werden geconfronteerd met de internationale avant-garde en doorstonden elke proef met brio. Deze politiek van internationale promotie werd verdergezet tot in de jaren '70 dankzij o.a. de gebroeders Haesaerts, Emile Langui en andere leden van de toenmalige culturele elite. Zij zorgden ervoor dat onze Belgische avant-garde op tijd en stond aan bod kwam in binnen- en buitenland.

Op de dag van vandaag is het beangstigend stil. Een monstertentoonstelling rond Emile Claus en het impressionisme in Vlaanderen, met meer dan 100 werken in 4 verschillende musea in Japan afgelopen jaar, kwam hier nauwelijks of niet aan bod in de media...

« Dit is dan weer een van de drijfveren die ons beroep zo boeiend maakt » zegt Francis Maere.

« De kunsthandel heeft naast een commercieel doel tevens een educatieve taak: het kunstminnend publiek blijven triggeren met doelgerichte tentoonstellingen en nieuwe vondsten te inventariseren en publiek te maken. »

De prachtige Permeke tentoonstelling te Brussel die enkele maanden geleden haar deuren sloot, had perfect kunnen uitgewisseld worden met andere musea in onze buurlanden... Zoals in alle segmenten van de kunst- en antiekwereld heeft de markt zich de laatste jaren ook hier, in de Latemse kunst, verscherpt. De uitzonderlijke stukken, modernistisch en fris van uitstraling, nieuw op de markt en voorzien van een belangrijke pedigree, worden steeds zeldzamer, dus steeds duurder. De middelmaat, navolgers of meelopers van toen, vallen door het net en komen niet meer aan bod.

Beide galerijen hebben ook dit jaar opnieuw hun best gedaan om aan deze criteria te voldoen. Hun aanbod is verrassend en zal menig kunst koper of bezoeker kunnen bekoren. ■ **Francis Maere**

◀ **De Lente**

Edgard Tytgat (Brussel, 1879-1957), olie op doek, 81 x 65 cm, gesigneerd en gedateerd rechtsonder: 'Edgar Tytgat 1928'
Francis Maere Fine Arts - Deinze/Gent - stand 57

▶ **Middagpauze, circa 1890**

Emile Claus (St Eloois-Vijve 1849-1924 Asten), olieverf op doek, 76 x 63 cm, gesigneerd links onderaan 'Em. Claus'
Galerie Oscar De Vos - Sint-Martens-Latem - stand 26

► **Le blanc volatile, 2002**

Pierre Alechinsky (Brussel, 1927), acrylverf, Chinese inkt, papieren collage op papier, gemaroufleerd op doek, 158 x 151 cm, gesigneerd linksonder

Galerie Jamar - Antwerpen - stand 63

▼ **Bokshandschoenen 2, 2013**

Clive Barker (Luton, 1940), gepolijst brons, H 60 cm, gesigneerd, gedateerd, getiteld en genummerd

Whitford Fine Art - Londen - stand 59

Hedendaagse klassiekers

Wie het brede terrein van de hedendaagse kunst overschouwt, komt al vlug tot de vaststelling dat er nog nauwelijks afgebakende stijlen of stromingen bestaan. De vermenig van genres heeft ertoe geleid dat de vertrouwde indeling in "-ismen" uit de vorige eeuw niet langer houdbaar is. De grens tussen Moderne Kunst en Hedendaagse Kunst bevindt zich ergens in deze overgang. Als galeriehouder heb ik steeds werk getoond van kunstenaars die deze overgang mee hebben bewerkstelligt.

Kunstenaars als Léon Spilliaert, James Ensor, Marcel Broodthaers, Pierre Alechinsky, en zelfs Panamarenko of Jef Geys, hebben

elk op hun manier de ontwikkeling van de Hedendaagse kunst beïnvloed. In zekere zin horen ze ook in beide tijdperken thuis. Panamarenko en Alechinsky zijn inmiddels "klassiekers" binnen de hedendaagse kunst, terwijl Spilliaert en Ensor de vroege voorlopers zijn.

In mijn keuze voor een kunstenaar heb ik altijd gelet op de combinatie van kwaliteit én intelligentie. Een kunstenaar moet niet alleen esthetische schoonheid voortbrengen, maar moet ook inhoudelijk sterk staan. Enkel door deze visie consequent aan te houden, kun je de kwaliteit van je aanbod hoog houden. En door een brug te slaan tussen

Moderne en Hedendaagse Kunst, kan een galerie een breed publiek aanspreken. ■

Jos Jamar

▲ **Clarice**

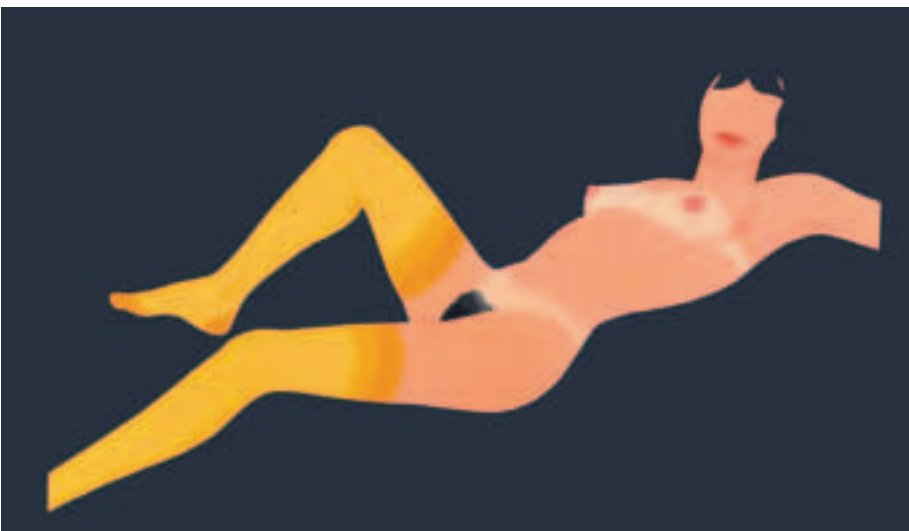
Niki de Saint Phalle (Neuilly-sur-Seine 1930-2002 San Diego), geschilderd kunsthars, 118.5 x 114 x 84 cm, 1981-1982

Guy Pieters Gallery - Knokke-Heist - stand 51

► **Monica, liggend naakt, 1981**

Tom Wesselmann (Cincinnati 1931-2004 New York), olie op doek, uitgesneden en gelijmd op hout, 130 x 97 cm

Galerie Rive Gauche - Parijs - stand 126

► **Lage tafel**

Ado Chale (Brussel, 1928), top in bronzen legering, H 37 x Ø 122 cm
Galerie Pierre Mahaux - Brussel/Megève - stand 20

Decoratieve kunst uit de twintigste eeuw behoort al bij de gevestigde waarden.

Nu de twintigste eeuw ver genoeg achter ons ligt om met de nodige afstand terug te kijken, zijn ook haar kunststromingen tot het establishment gaan behoren.

Art Deco was dat al langer. Deze - bij uitstek - Franse stroming in de decoratieve kunsten heeft lange tijd een sluimerend bestaan geleid, maar een Parijse veiling in 1971 van de collectie van de beroemde couturier Jacques Doucet heeft die situatie voorgoed veranderd.

De 'Dragons' chair van Eileen Gray heeft in 2009 op de Yves Saint Laurent veiling net geen 22 miljoen euro opgeleverd.

Op Brafa zal een meubel te zien zijn van één van de tenoren van deze beweging: Galerie Marcilhac toont een commode van Emile-Jacques Ruhlmann (Paris, 1879-1933) in notelaar en ivoor. Dezelfde beheerste elegantie vinden we terug in de staanlamp van Du Plantier gepresenteerd door Willy Huybrechts. De lamp is vormgegeven in een zwierige gebogen en vergulde staalplaat.

Vanaf de jaren veertig wordt ook in Italië een interessante nieuwe vormtaal gehanteerd. De Italianen zijn altijd sterk geweest in zowel glaskunst als verlichting en wanneer beide disciplines mekaar raken, wordt het echt interessant. Futur Antérieur toont een fantastische lamp van Pietro Chiesa voor Fontana Arte. De voet van de lamp is in mahonie maar bevat ook een glazen vaas waarin bloemen kunnen geplaatst worden.

Dezelfde Italiaanse zwierigheid vinden we terug in de 'curvato' sofa uit 1950 bij 88-Gallery. De sofa is asymmetrisch, organisch en neemt afscheid van de streng geometrische vormen van de jaren dertig. Deze hervonden elegantie maakt indruk en de Amerikaanse designer Vladimir Kagan zal vanaf de jaren zeventig zijn eigen versie van de 'gekromde' sofa maken.

▲ **'Rasson' ladekast**

Emile-Jacques Ruhlmann (Parijs, 1879-1933), wortelnoot, inlegwerk van ivoor en eiken binnenkant, H 95 x L 142 x D 60 cm
Galerie Marcilhac - Parijs
- stand 81

De decoratieve kunsten zijn geen afgesloten verhaal en Brafa is ook een forum voor hedendaagse ontwerpers van hoge kwaliteit.

◄ **Staande lamp**

Pietro Chiesa (Italië, 1892-1948), voet in mahoniehout gezet met brons, ontworpen omstreeks 1940 voor Fontana Arte, H 1.86 m
Futur Antérieur - Brussel - stand 14

▲ **Schrijftafel in halve cirkel**

Paul Dupré Lafon (Marseille 1900-1971 Parijs), zwart-gelakt hout, circa 1935, H 73.5 x L 183.5 x D 105 cm
Galerie Jean-Jacques Dutko - Parijs - stand 71

In het na-oorlogse Europa verandert alles snel. Staal, en dan vooral zijn roestvrije variant wordt vanaf de jaren zestig gebruikt in hoogwaardig meubilair. Het 'inox' bureau dat Ben Swildens maakt voor de Peugeot showroom op de Champs Elysées krijgt een legendarische

▲ **Galuchat Commode, 2013**

Ingrid Donat (Parijs, 1957), brons, H 95 x L 108 x D 41,5 cm
Carpenters Workshop Gallery - Londen/Parijs - stand 25

status. Op Marcilhac's stand zal een variant van het inox bureau van Ben Swildens te zien zijn: een ontwerp van 1973, heruitgegeven in gelimiteerde opgave in 2013.

Ook België laat zich niet onbetuigd. De fantastische ontwerper, Ado Chale, creëert vanaf de jaren zestig tafels ingelegd met half-edelstenen en ook in gegoten brons. Pierre Mahaux zal tijdens Brafa een bronzen tafel van Chale tonen geïnspireerd op het oppervlak van een waterpartij waarin een druppel valt en waarin de uitdijende golven concentrische cirkels vormen rond het punt van impact. De 'Goutte d'Eau' tafel heet dit meesterwerk.

The Carpenters Workshop, zonder twijfel de tenoren in het domein der hedendaags design, brengen na hun opgemerkte stand in Art Basel meubelen in Galuchat en brons van Ingrid Donat. ■

Erik Mullendorff

▲ **Schrijftafel in halve maan, 1973**

Ben Swildens (geboren in Nederland in 1938), roestvrij staal gepolijst als een spiegel, H 70 x L 200 x D 90 cm
Galerie Marcilhac - Parijs - stand 81

▲ **Staande lamp**

Marc Duplantier (Moramanga 1901-1975 Boulogne-sur-Seine)
Gemaakt van een gedraaide plaat in verguld ijzer. circa 1940
Galerie Willy Huybrechts - Parijs - stand 120

▲ **Curvato sofa**

In de stijl van Ico Parisi (1916-1996) Italië, de 1950s, H 83 x L 240 x D 130 cm. 88-Gallery - Antwerpen/Londen/Parijs - stand 69

Brafa heeft nog meer om de kunstliefhebber of verzamelaar te verrassen. Hieronder enkele opmerkelijke specialiteiten die aan bod komen:

Sanderus Antiquariaat is gespecialiseerd in zeldzame en waardevolle oude boeken, middeleeuwse verlichte handschriften, en antieke kaarten en atlanten van de 15de tot de 18de eeuw. Het heeft

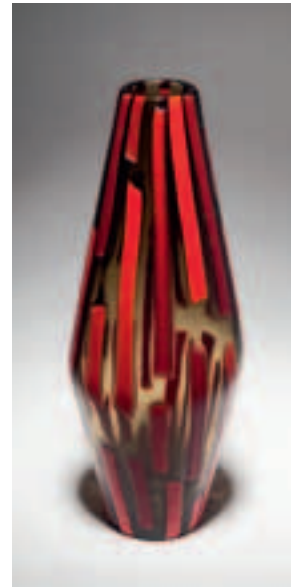

▲ **Comitatus Flandriae**

Onbekende wandkaart van Vlaanderen, 1656. Visscher C.J., 12 bladige kopergravure, 166 x 216 cm. Amsterdam, 1656. Eén van de vroegste wandkaarten van Vlaanderen waarvan tot nog toe geen enkel exemplaar bekend was. Indrukwekkende kaart in een uitzonderlijke goede staat. Sanderus Antiquariaat - Gent - stand 40

een uitzonderlijke collectie van oude kaarten van alle delen van de wereld, een schitterende verzameling oude atlanten waaronder Ptolemaeus, Ortelius, Braun & Hogenberg, Mercator, Blaeu, Hondius, Visscher, enz. prachtige geïllustreerde antieke boeken en een uitgebreide verzameling decoratieve grafie.

Sinds 1980 heeft **Marc Heiremans** een flinke reputatie opgebouwd als internationale deskundige in glas van Murano uit de 20ste eeuw.

Hij heeft verschillende naslagwerken geschreven over glaskunst en aardewerk. Hij is ook commissaris geweest voor verschillende tentoonstellingen in Europa waarvan de huidige tentoonstelling 'Seguso Vetri d'Arte (1932-1973)' in het Design Museum Gent die loopt tot en met 2 maart 2014. Het was een resultaat van intens archiefonderzoek en illustreert het uitzonderlijk verhaal van deze Venetiaanse familie van glaskunstenaars.

◀ **A strisce rosso e corallo vaas**

Flavio Poli (Chioggia 1900-1984 Venetië) voor Seguso Vetri D'Arte, Murano (I), circa 1955, vrij geblazen glas, H 35 cm
Marc Heiremans - Brussel - stand 66

Nog meer bekende namen op de beurs (speciliteit schilderkunst):

▲ **Monique met hoed**

Kees Van Dongen (Rotterdam 1877-1968 Monte-Carlo), Hollands-Franse school, olie op doek, 80 x 53 cm, getekend boven links, gedateerd 1946
Boon Gallery - Knokke-Heist - stand 79

▼ **De Borromeïsche eilanden**

Firmin BAES (Brussel, 1874-1943), Belgische school, olie op doek, 90.5 x 120.5 cm, gesigneerd en gedateerd '1902' rechtsonder
Berko Fine Paintings - Knokke-Heist - stand 86

BRAFA art talks

Kunst in debat

BRAFA start in 2014 met een gloednieuwe conferentiecycclus. Nationale en internationale gerenommeerde sprekers zullen dagelijks om 14.30 uur de bezoekers onderhouden over boeiende thema's rond kunst.

PROGRAMMA

ZATERDAG 25/01

Schatten voor de toekomst - mooie verhalen om te delen

Door François Schuiten en Dominique Allard, directeur Koning Boudewijnstichting.

In partnerschap met Trends / Trends Tendances / La Libre Belgique

ZONDAG 26/01

Leonardo da Vinci and The Book Of Doom

Hoe het portret van Bianca Sforza door da Vinci recent werd teruggevonden en waarom het mag beschouwd worden als een indrukwekkende bijdrage tot één van de belangrijkste publicaties van de Renaissance.

Door Simon Hewitt, kunsthistoricus en kunstmarkt journalist.

In partnerschap met Connaissance des Arts

MAANDAG 27/01

Living with Style

Axel Vervoordt vertelt over zijn passies en zijn leven in dienst van de kunsten, de tentoonstellingen, de heropleving van de Vlaeykensgang in Antwerpen, het kasteel van 's-Gravenwezel en de ontwikkeling van Kanaal.

In partnerschap met COLLECT AAA

DINSDAG 28/01

Geschiedenis en evolutie van de interieurdecoratie van 1850 tot vandaag

Door Gerald Watelet, ontwerper, TV presentator en interieurdesigner.

In partnerschap met Elle Décoration Belgique / Art & Décoration

WOENSDAG 29/01

Het gezicht achter het masker - beschouwingen over de iconografie van een Luba meesterwerk uit de KMMA-collecties

Door Julien VOLPER, Doctor in kunstgeschiedenis (Universiteit van Parijs I Pantheon-Sorbonne), assistent-conservator van de sectie Culturele Antropologie - Etnologie in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren.

In partnerschap met Tribal Art Magazine

DONDERDAG 30/01

Nieuwe inzichten in de schilderijen en tekeningen van Hieronymus Bosch

Door Univ.-Prof. Dr. Fritz Koreny, Curator van de Duitse en Nederlandse tekeningen bij het Albertina Collection (1971-2000) en o.a. Professor aan het Instituut voor Kunstgeschiedenis, Universiteit van Wenen.

In partnerschap met Weltkunst / Kunst & Auktionen / Artinvestor

VRIJDAG 31/01

Het proces van de instandhouding van antieke wandtapijten

Door Yvan Maes De Wit, Directeur van de Koninklijke Manufactuur De Wit.

In partnerschap met HALI Magazine

ZATERDAG 01/02

Verzonken geheimen: herontdekking van de Oude Wereld langs de maritieme zijderoute

Door Baron Nikolai von Uexkull en Alex Ford, diepzeeverkenner.

In partnerschap met Tendencias del Mercado del Arte

ZONDAG 02/02

La Pose enchantée - verhaal van een teruggevonden schilderij van Magritte

Door Michael Duffy, conservator, en Danielle Johnson, assistent-conservator van de afdeling schilder- en beeldhouwkunst, Museum of Modern Art, New York.

In partnerschap met Le Vif L'Express / Knack

MEER OP WWW.BRAFA.BE

Nota Bene : het bijwonen van deze lezingen is gratis voor de bezoekers. Hartelijk welkom!
Volg ons op Twitter (@BRAFA_Brussels / #arttalks), Facebook, LinkedIn, Pinterest en Youtube.
De video's van de lezingen zullen vanaf eind februari beschikbaar zijn op www.brafa.be en op Facebook.

88-Gallery | Galerie AB | Aktis Gallery | d'Arschot & Cie | Artcade Asian Art | Art et Patrimoine | Galerie Ary Jan | J. Bagot
 Arqueología - Ancient Art | Helene Bailly Gallery | Galeria Manuel Barbié | Galerie J.Bastien Art | James Bauerle | F. Baulme Fine Arts
 | Belgische Beroepskamer van Antiquaren | Galerie Berès | Galerie Berger | Berko Fine Paintings | Galerie Claude Bernard | BOGH-
 ART | Boon Gallery | Galerie Alexis Bordes | Bernard Bouisset | Brenske Gallery | Carpenters Workshop Gallery | Galerie Cento Anni |
 Chamarande | Galerie Champaka | Galerie Chenel | Chiale Antiquariato SAS | Claes Gallery | Costermans | Le Couvent des Ursulines
 | Galerie Cybele | De Backker Medieval Art | Bernard De Leye | Galerie Delvaille | De Pauw-Müller | Galerie Michel Descours | Galerie
 Oscar De Vos | De Wit Fine Tapestries | Galerie Bernard Dulon | Galerie Jean-Jacques Dutko | Roswitha Eberwein GmbH | Galerie
 Xavier Eeckhout | Epoque Fine Jewels | Jean-Baptiste Fabre | Yann Ferrandin | Finch & Co | Galerie Fleury | Foundation Fine Art SVB |
 Futur Antérieur | Galerie des Modernes | Galerie Jacques Germain | David Ghezelsbach Archéologie | Dario Ghio | Galerie Gilgamesh |
 Galerie Grand-Rue | Galerie Harmakhis | Philippe Heim | Marc Heiremans | Christophe Hioco | Honourable Silver Objects - Cabinet of
 Curiosities | Galerie Hurtebize | Galerie Willy Huybrechts | N. Ikodinovic & Co S.A. | Il Quadrifoglio | Galerie Jamar | Francis Janssens
 van der Maelen | Dr. Rainer Jungbauer | Harold t'Kint de Roodenbeke | Kovacek Spiegelgasse | Kunstberatung Zürich AG | Kyoto
 Gallery | Galerie Lamy | Lancz Gallery | Galerie Pascal Lansberg | Galerie Bertrand de Lavergne | Jean Lemaire | Leysen | Librairie
 Signatures | Lux Art Consulting | Francis Maere Fine Arts | Galerie Pierre Mahaux | Kálmán Maklár Fine Arts | Galerie Marcilhac
 | Helena Markus Antique Japanese Screens | Galerie Martel-Greiner | Maruani & Noirhomme Gallery | Galerie Mathivet | Galerie
 Mermoz | Marc Michot | Galerie de Monbrison | Galerie Montaine | Mullany | Jan Muller Antiques | Klaas Muller | Jacques Nève,
 Horloger d'Art | Galerie Petits Papiers | Phoenix Ancient Art | Guy Pieters Gallery | Eric Pouillot | Galerie Rive Gauche | Robertaeabasta
 | Elmar Robert Medieval Art • Cologne | Jan Roelofs Antiquairs | Sanderus Antiquariaat | Adrian Schlag | Galerie Serge Schoffel |
 Galerie Schoffel-Valluet | Galerie Jörg Schuhmacher | Galerie Seghers | Pierre Segoura | Sèvres - Cité de la céramique | Herwig
 Simons | Stammegna et Associé | Galerie Steinitz | Galerie Taménaga | Galerie Tanakaya | Theunissen & de Ghellinck | Tradart |
 Galerie Patrice Trigano | Univers du Bronze | Samuel Vanhoegaerden Gallery | Floris van Wanroij Fine Art | Axel Vervoordt | Galerie
 Florence de Voldère | N. Vrouyr | Walker Galleries Ltd | Walpole Fine Arts | Victor Werner | Whitford Fine Art

Praktische Informatie

Plaats

Tour & Taxis | Havenlaan 86 C | B-1000 Brussel

Datum en openingsuren

Van zaterdag 25 januari tot en met zondag 2 februari 2014
 van 11.00 tot 19.00 uur

Nocturne op donderdag 30 januari 2014 doorlopend tot
 22.00 uur

Toegangsprijs

Individueel: 20 € | Groepen (≥ 10 pers.): 10 € per persoon
 | ≤ 26 jaar: 10 € | ≤ 12 jaar: gratis
 Online tickets !

Beurscatalogus: 10 €

Rondleidingen georganiseerd door het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

Dagelijks om 13.30 uur in het Nederlands, Frans en En-
 gels. Ontmoetingsplaats: stand van het Museum n° 112

Conferenties

BRAFA art talks: dagelijks om 14.30 uur
 in de BRAFA Lounge n° 135

Rondleidingen georganiseerd door Brafa

Dagelijks om 15.30 uur
 Ontmoetingsplaats: stand Info Press n° 1

Parking

Bewaakte parking op de site van
 Tour & Taxis: 5 €. Gratis shuttle-dienst AUDI

Diensten

Restaurants, bars, conciergerie, vestiaire, speciale toegang
 voor minder-validen

Contact

T: +32 (0)2 513 48 31
 Fax: +32 (0)2 502 06 86
 info@brafa.be / www.brafa.be
 Facebook: www.facebook.com/brafabrussels
 Twitter: https://twitter.com/BRAFA_Brussels
 iPhone & iPad applicaties

